

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

LIBEREC

Inspekční zpráva

Gymnázium a Sportovní gymnázium, Jilemnice, Kostelní 259

Kostelní 259, 514 01 Jilemnice

Identifikátor školy: 600 171 752

MŠMT ČR, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 - Malá Strana

Školský úřad Semily, Ke Stadionu 183, 513 01 Semily

Termín konání orientační inspekce: 31. května - 2. června 2000

Čj.	081 260/00-5076
Signatura	oh5zt207

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Ve školním roce 1999/2000 se na Gymnáziu a Sportovním gymnáziu v Jilemnici vzdělává 330 žáků ve třinácti třídách. V souladu s Rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 35 025/99-21 ze dne 25. listopadu 1999 se vyučuje ve čtyřletém (tři třídy), šestiletém (dvě třídy), osmiletém (čtyři třídy) studiu a ve čtyřletém studiu - sportovní příprava (čtyři třídy).

Česká školní inspekce (ČŠI) se při provedené orientační inspekci zaměřila na kontrolu kvality výchovně-vzdělávacího procesu v českém jazyce a literatuře, společenských věd (v dějepisu, zeměpisu, základech společenských věd), matematice, fyzice, informatice a výpočetní technice, biologii a chemii.

Škola sídlí ve čtyřech objektech. Hlavní budova je majetkem města (roční nájem činí 320 000,- Kč). S ní spojená přístavba, k 1. září 1998 vybudované šatny, asi 150 m vzdálený učební pavilon z roku 1996 a dva domovy mládeže jsou ve vlastnictví školy. Městský úřad v Jilemnici nabízí hlavní budovu s třemi kmenovými, šesti odbornými a jednou malou učebnou k odprodeji MŠMT ČR. Objekt vyžaduje technické úpravy, které z důvodu nevyjasněných budoucích vlastnických vztahů, zatím nejsou realizovány. V přístavbě a pavilonu žáci využívají pět kmenových, tři odborné a tři malé učebny. Dále je k dispozici tělocvična, malá posilovna, na chodbě vybudovaný oddělený prostor s počítačem připojeným na Internet. Občerstvení a pitný režim zajišťují bufet a nápojové automaty. Vedle školy je můstek pro skokany s posilovnou.

Hodnocení kvality vzdělávání v českém jazyce a literatuře

Výuka českého jazyka a literatury byla sledována v šesti hodinách u tří vyučujících. Dva splňují podmínku odborné i pedagogické způsobilosti, jeden vyučující má pouze pedagogickou způsobilost. Dvě hospitované hodiny ve víceletém gymnáziu byly literární, jedna jazyková. Ve čtyřletém studiu byly sledovány dvě hodiny literární a jedna slohová. Učitelé mají zpracovány tematické plány učiva, které jsou v souladu se schválenými učebními dokumenty. Perspektivní příprava pedagogů neobsahuje zařazení slohových kontrolních prací do kontextu ročního tematického plánu, chybí konkretizace slohových útvarů. Výukové cíle v některých sledovaných hodinách nebyly přiměřené aktuálnímu stavu třídy. Náplní vyučovací jednotky prvního ročníku čtyřletého studia bylo procvičování čtení neznámého textu vztahujícího se svým obsahem k výukovému cíli. Hodina čtení převažovala i v primě víceletého gymnázia, i když zde mohla být opodstatněná. Výběr některých básníků zařazených vyučujícím do probírané látky a charakterizující určitý literární směr české poezie je příliš subjektivní, neposkytuje všem žákům úspěšné uplatnění ve výuce. Čtenářské zkušenosti žáků formou referátů nebyly v hodinách prezentovány.

Sledované hodiny ve víceletém gymnáziu probíhaly ve velmi esteticky působícím pavilonu. Vyučující do výuky z hlavní budovy do nové přechází. Učebny jsou vhodně vybaveny, nikoli však didaktickou technikou. Ve staré budově je vybavení učeben na nižší úrovni, některé třídy jsou velmi zanedbané. Žáci používají jazykové učebnice, čítanky, vyučující zajišťují jazykové příručky a doplňkovou literaturu. Ve škole je žákovská knihovna. Sešity si vedou žáci čtyřletého studia sami, ve víceletém gymnáziu byly sešity kontrolovány v tercií a kvartě, grafická úroveň byla podprůměrná.

Literární hodiny probíhaly ve čtyřletém studiu formou řízeného rozhovoru s ukázkami básnických textů se snahou aktivizovat žáky doplňkovou četbou a zaujetím vyučujícího pro probíranou látku. Ve víceletém gymnáziu se žáci tercií sami snažili aktivně zapojovat

do výuky, zaujala je hudební vstupní motivace a přitažlivý byl samotný výukový cíl. Dobrá organizace hodiny, plynulé střídání činností a vedení ke schopnosti aplikovat učivo umožnily všem žákům úspěšné uplatnění ve výuce. Dvě sledované jazykové hodiny byly vedeny metodou frontálního výkladu. V dělené hodině nebyl dán prostor k různým formám procvičování a upevnování učiva, nebylo aktuálně využito práce s jazykovými příručkami. Druhá hodina byla zaměřena na slohový výcvik bez návaznosti na předcházející učivo. Absence učebnic mezi žáky znemožnila aplikaci učiva. Alternativní způsoby řešení scházely. Byla využita samostatná práce žáků, při které jim byla poskytována pomoc. Hodnocení žáků jako pozitivního posilování nebylo ve většině hospitovaných hodin využito.

Komunikativní schopnosti žáků byly rozvíjeny zejména ve víceletém gymnáziu. Žáci byli vstřícnější, chování vyučujících budilo pocit důvěry a spolupráce. Ve čtyřletém studiu komunikace vážla, nebyl vytvářen dostatečný prostor pro diskusi, vyučující nenutí žáky do souvislých odpovědí, raději odpovídají za ně sami s velmi dobrým, spisovným verbálním projevem.

Inspekce kontrolovala vybrané písemné maturitní práce školního roku 1999/2000 a kontrolní slohové práce v jednotlivých ročnících. U písemných maturitních prací po formální stránce nebyly v hodnocení shledány závady, obsahově byly průměrné. Výběr slohových útvarů k zadaným maturitním tématům není dostatečně diferencován a upřesněn. Kontrolní slohové práce jsou pečlivě opravovány se zpětnou vazbou. Nejsou sjednocena kritéria hodnocení kontrolních diktátů u nižších ročníků víceletého gymnázia. Kontrolní práce jsou hodnoceny s plusy a minusy.

Výuka českého jazyka a literatury poskytuje žákům odborné poznatky předávané rozdílnými formami a metodami bez důrazu na vlastní čtenářské zkušenosti a práci s informačními zdroji. Posilování komunikace a tolerance především ve víceletém gymnáziu byly přínosným pozitivem ve výuce.

Celkově výuku českého jazyka a literatury vzhledem k výše uvedeným skutečnostem hodnotí ČŠI jako dobrou.

Hodnocení kvality vzdělávání ve společenskovedních předmětech (dějepis, zeměpis, základy společenských věd)

Výuka společenskovedních předmětů byla sledována v šesti hodinách u pěti vyučujících. Dvě dějepisné, jedna zeměpisná a jedna základů společenských věd byly zajištěny s odbornou a pedagogickou způsobilostí, druhá zeměpisná a další společenskovední hodina pouze s pedagogickou způsobilostí. Hospitované hodiny se uskutečnily v prvním, druhém a třetím ročníku čtyřletého gymnázia a tercii osmiletého gymnázia. Časová dotace předmětů je v souladu s učebním plánem, učivo svým obsahem odpovídá učebním osnovám. Seminář základů společenských věd probíhal v sextě šestiletého gymnázia, kde každý vypracoval závěrečnou seminární práci z široké nabídky témat podle svých dispozic a zájmů. V době inspekce měli žáci sexty již studium ukončené závěrečnou maturitní zkouškou. Vyučující dějepisu pořádá pro zájemce z řad žáků pravidelné poznávací pobyty v zahraničí - Řecko, Anglie, Francie, Itálie. Některé jsou výměnné, např. do Itálie v rámci programu Sokrates s grantem a podmínkou zpracovat výsledky z uskutečněné cesty s fotodokumentací v angličtině. Vytištěný materiál vlastní škola i vyhlášovatel programu Sokrates. Vyučující ve sledovaných hodinách navazovali na předcházející učivo a stanovené výukové cíle byly přiměřené aktuálnímu stavu tříd.

Výuka probíhala v méně estetických a podnětně vybavených kmenových třídách bez didaktické techniky. Učebna s touto technikou nebyla v žádné z hodin využita. Žáci nižšího gymnázia

používají dějepisné učebnice pro základní školu, ve čtyřletém gymnáziu Světové dějiny II, v zeměpisu jsou vybaveni sešitovým vydáním učebnic, atlasy mají zakoupeny do dvojic. Pro předmět základy společenských věd žáci učebnice nemají, v hodinách chyběla odborná i doplňková literatura. Vyučující dějepisu využívala namnožený a fotografický materiál. Sešity si vedou žáci sami, v nižším ročníku gymnázia jsou kontrolovány. Prezentaci práce žáků formou referátů inspekce v žádné hodině nezaznamenala.

Sledované hodiny byly vedeny převážně metodou řízeného rozhovoru s úvodním opakováním. Pouze v hodinách dějepisu byla ostatním žákům v době individuálního zkoušení zadána samostatná práce, historická mapa však v obou hospitovaných hodinách chyběla. V jedné ze sledovaných hodin nebylo bodové hodnocení klasifikovaného písemného opakování jasně stanoveno a práce byla ponechána bez analýzy chyb. Atlasy nebyly k aktivnímu učení využívány, žáci pasivně přijímali stereotypní členění hodiny se shrnutím učiva, na kterém se nepodíleli. Zdlouhavé výkladové formulace i s věcnými chybami zneřehledňovaly žákům zápis do sešitů. V nižším ročníku gymnázia byly podceněny psychohygienické zásady tempa výuky. Výklad v hodinách základů společenských věd byl veden odborně, věcně, s logickou strukturou a s využitím stávajících zkušeností žáků.

Některé hodiny byly motivovány zajímavými, stále aktuálními tématy, které mohli žáci v diskusi rozvíjet. K probírané tematice, která je základem všeobecného kulturního povědomí, žáci nevyužívali ani mezipředmětových vztahů ani již získaných znalostí a dovedností. Komunikativní schopnosti byly ve sledovaných hodinách rozvíjeny na různé úrovni. Svě názory uměli a měli zájem formulovat jen někteří, ostatní spoléhali na jejich aktivitu. Žáci třetího ročníku se na dotazy vyučující aktivizovali, někdy ale nevhodně formulovanými odpověďmi provokujícího charakteru. Vyučující reagovala klidně. Osobnost žáků byla respektována. Verbální komunikace pedagogů byla převážně na dobré úrovni se spisovnou formulací projevu, vyučující žákům nedostatky ve spisovnosti neopravovali.

Kvalita výuky společenských věd je rozdílná. Základy společenských věd a dějepisu vycházejí z dobré organizace a metod výuky, vhodnou motivací dávají prostor k interakci, i když většina žáků spoléhá na verbální projevy aktivnějších jedinců. Tyto hodiny byly hodnoceny ČŠI jako velmi dobré a dobré, v hodinách zeměpisu se objevily citelně slabá místa při neúčelném využívání pomůcek, forem výuky a nízkém rozvíjení komunikativních schopností žáků. Jedna hodina byla průměrná, druhá ještě vyhovující.

Celkově výuku společenských věd hodnotí ČŠI jako dobrou.

Hodnocení kvality vzdělávání v matematice a fyzice

Bylo využito poznatků ze čtyř hodin hospitací u čtyř vyučujících (v matematice v prvním a druhém ročníku čtyřletého gymnázia, ve fyzice v prvním ročníku osmiletého a třetím ročníku čtyřletého gymnázia).

Obsahová náplň výuky v obou předmětech i ve všech sledovaných třídách je v souladu se schválenými učebními osnovami pro daný typ studia. Plánování učiva je rozpracováno v tematických plánech jednotlivých vyučujících, ale ti s nimi nepracují (buď pouhý seznam kapitol osnov bez časového rozložení, nebo nezaznamenávají změny provedené v průběhu výuky). Vedení školy je neschvaluje ani jejich plnění nesleduje, předmětové komise je doložitelným způsobem neprojednávají. Dle zápisů v třídních knihách nedochází k častému odpadání hodin, případné suplování je důsledně zaznamenáváno.

Personálně je výuka velmi dobře zajištěna. Matematiku vyučuje v letošním školním roce šest učitelů, všichni jsou pro daný předmět odborně i pedagogicky kvalifikováni. Z šesti učitelů fyziky je pět plně kvalifikovaných.

Materiální podmínky jsou rovněž velmi dobré. Vzhledem k požadavkům osnov je škola kvantitativně i kvalitativně dostatečně vybavena učebními pomůckami a didaktickou technikou. V primě však chybí promítací plátno a nelze v případě potřeby zastínit.

Výuka v novém pavilonu probíhala v čistých, prostorných, esteticky působících učebnách (nechybí květiny, obrazy, záclony, tekoucí voda). Pro laboratorní ověřování získaných poznatků je k dispozici fyzikální laboratoř, která se využívá i jako kmenová učebna, ale pro nainstalovaných 20 žakovských pracovišť je příliš malá. Nedostatek prostoru učitelé neumožňuje obcházet žáky, sledovat průběh jejich práce a poskytovat jim efektivně pomoc. Rovněž v primě je uspořádání lavic do čtyř řad nevhodné, protože tím vznikají příliš úzké uličky.

Učitelé se snažili o dodržování základních psychohygienických zásad (střídání tempa a rytmu). Vyučující matematiky ve druhém ročníku vhodným způsobem vyřešila vzniklý kázeňský přestupek. Po hospitované hodině fyziky ve třetím ročníku byl učitel inspektorem upozorněn na drobné, leč postřehnutelné napadání žáka.

Sledované hodiny měly klasickou stavbu. Při úvodním opakování učitelé spojili testování vyvolaných žáků s fixací předchozího učiva a úvodní motivací pro následující výklad. Kladem byla velmi dobrá aktivizace žáků, snaha učitelů o rozvoj jejich komunikativních dovedností (zejména v prvních ročnících). V matematice se frontální metoda výkladu střídala se skupinovou metodou při výpočtu ukázkových příkladů. Projev vyučujících byl klidný, vstřícný, ve třídách vládla pracovní atmosféra. Ve fyzice (3. ročník) učitel velmi dobře využíval předchozích znalostí žáků, při ukázce pracoval s didaktickou technikou (Meotar) a kvalitně vypracovanými vlastními fóliemi. Poznámky na tabuli byly stručné, jasné a přehledné. Nedostatkem byl jeho mluvní projev (nevýrazná dikce, nadměrná rychlost mluvy). Velmi dobrou práci s hlasem předvedl učitel fyziky v primě. Jím jasně stanovený výukový cíl byl přiměřený aktuálnímu věku žáků. Odrazem vysokého zapojení žáků do vyučovacího procesu bylo i učitelovo využívání pochvaly a ocenění snahy o pokrok. Nedostatkem je absence vedení žáků k práci s literaturou (neefektivní překreslování obrázku, který je i s obdobným textem uveden v učebnici).

Klasifikace ve všech sledovaných třídách je dostatečně četná, učitelé využívají celého rozsahu klasifikační stupnice.

Výuka matematiky a fyziky je na velmi dobré úrovni.

Hodnocení kvality vzdělávání v informatice a výpočetní technice

Bylo hospitováno u dvou pedagogů, v prvním a třetím ročníku osmiletého a v prvním ročníku čtyřletého studia.

Hodiny byly dobře připraveny. Probíraná látka navazovala na předchozí učivo a její obsah byl v souladu s platnými osnovami. Inspekce doporučuje věnovat v přípravě větší pozornost promyšlenému přístupu k žákům s rozdílnou úrovní znalostí a schopností.

Výuka probíhá ve specializované učebně, jejíž vybavení zatím umožňuje naplnit vzdělávací program školy, ale brzká inovace je nutná (vzhledem k běžně používanému programovému vybavení v praxi). Uspořádání pracovišť po obvodu učebny umožňuje učitelům rychlou kontrolu práce, ale z psychohygienického hlediska je nevyhovující, aby žáci seděli k učitelům zády. Nedostatkem je užívání klasické tabule a křídly a s tím související možnost zvýšené poruchovosti instalované výpočetní techniky (prašnost ve třídě).

Předmět je vyučován jedním interním, odborně způsobilým učitelem a externistou se způsobilostí pouze pedagogickou. Obě hodiny interního učitele byly po odborné stránce bezchybné, ale po pedagogické stránce se vyznačovaly řadou nedostatků, pramenících zejména

z nedostatečně promyšlené přípravy. Výkladu nové látky nepředcházela dostatečná motivace, učitelovy pokyny byly mnohdy nepřesné, zápis na tabuli nejasný, výklad obsahoval zbytečné detaily odvádějící pozornost žáků. Při hodnocení žáků nebylo postupováno s dostatečným pedagogickým taktem. Nebylo zařazeno shrnutí nových poznatků v závěru ani zhodnocení vyučovacích jednotek. Dle sdělení žáků se tak neděje ani v ostatních hodinách. Kladem bylo zaujetí učitele pro předmět a poskytování okamžité pomoci žákům při řešení problémů. Hospitované hodiny externího učitele byly pečlivě připravené a svědčily o zodpovědném přístupu k pedagogické práci. Jeho projev byl velmi kultivovaný, organizační pokyny jasné, zadávané úkoly promyšlené se zohledněním schopností jednotlivých žáků. Struktura hodin respektovala požadavky moderní výuky, měla logickou stavbu. Důraz byl kladen na samostatnou a aktivní práci žáků.

Inspekce hodnotí úroveň výuky v hospitovaných hodinách dvakrát jako vynikající a dvakrát jako ještě vyhovující.

Hodnocení kvality vzdělávání v biologii a chemii

Výuka biologie a chemie probíhá v souladu s časově tematickými plány, které mají vyučující vypracované na základě platných učebních osnov. ČŠI zjistila v biologii ve třídě 2.A výrazný skluz proti tomuto plánu, na který dosud nereagovala žádnou úpravou ani vyučující, ani předmětová komise. V učebních plánech jsou v rámci disponibilních hodin ředitel školy v některých ročnících zařazena praktická cvičení, jejichž obsah navazuje na teoretickou výuku a přispívá k získání manuálních dovedností žáků v laboratorních technikách. Nabídka volitelných předmětů vychází z aktuálního zájmu žáků, v tomto školním roce se vyučuje biologický a chemický seminář. Škola se zapojuje i do mezinárodních akcí, v dubnu 1999 byla organizátorem mezinárodního biologicko-ekologického semináře, kterého se zúčastnili zástupci škol z Německa, Anglie a Švédska.

Ze tří vyučujících mají dva plnou odbornou a pedagogickou způsobilost, učitelka zastupující za mateřskou dovolenou má způsobilost pouze pro základní školu. Výuka probíhá v dostatečně vybavených odborných učebnách a laboratořích, případně v kmenových učebnách. Žákovský nábytek v odborné učebně chemie je značně opotřebovaný. Ve všech ročnících žáci pracují s učebnicemi. Zařazení hodin biologie a chemie do rozvrhu příliš často nerespektuje didaktické a psychohygienické zásady - teoretické vyučování ve dvou po sobě následujících dnech.

Z důvodu nepřítomnosti jednoho z vyučujících Česká školní inspekce hospitovala pouze u dvou učitelů ve třech hodinách teoretické výuky a v jedné hodině praktických cvičení. Základem zhlédnutých hodin byl výklad provedený v logických souvislostech s prvky problémového vyučování. Nechyběly příklady z praktického života a využití mezipředmětových vztahů. Celková skladba vyučovacích hodin odpovídala věku a schopnostem žáků. Přílišná snaha vyučující v jedné z hospitovaných hodin zvládnout co největší objem učiva vedla k určité překotnosti a drobným odborným chybám. Kromě hodiny biologie ve 2.A učitelky získávaly zpětnou vazbu při průběžném a závěrečném shrnutí prováděném efektivně při zavřených sešitech. Žáci byli vedeni k práci s učebnicemi. Hodinu praktických cvičení z chemie měla vyučující dobře promyšlenou, připravenou a zorganizovanou. V úvodní opakovací části žáci prokazovali velmi dobré znalosti, při praktickém sestavování modelů byli aktivní a samostatní. Kontrolované laboratorní protokoly měly dobrou úroveň.

V hospitovaných hodinách učitelky žáky pozitivně motivovaly slovním hodnocením, klasifikovaly verbální i písemné výkony.

Přístup obou vyučujících k žákům byl velmi přátelský, komunikace byla založena na vzájemné

důvěře a respektování se. K dobré atmosféře přispívají jednoznačně daná pravidla a požadavky.

Ve výuce biologie a chemie jsou pozitiva a negativa v rovnováze. Zhlédnuté hodiny hodnotila ČŠI jako velmi dobré a dobré.

Hodnocení kvality vzdělávání

Na základě zjištěných skutečností hodnotí ČŠI úroveň výchovně-vzdělávací práce školy jako dobrou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Škola vyučuje schválené studijní obory. Učební plány pro školní 1999/2000 jsou v souladu s platnými učebními dokumenty.

Ředitelka školy má zpracovanou koncepci rozvoje školy v dalších letech. Předpokládá pravidelné naplňování jedné třídy osmiletého studia a dvou tříd čtyřletého studia, z toho jedné se sportovní přípravou. Hlavním cílem v oblasti personální je stmelení kolektivu učitelů, vychovatelů a trenérů s velmi dobrou odbornou a pedagogickou způsobilostí v jednotný tým. V materiálním zázemí budou podle možností daných rozpočtem postupně plněny požadavky jednotlivých předmětových komisí.

Plán práce na rok 1999/2000 byl schválen 28. září 1999 a obsahuje organizaci školního roku, organizační strukturu, hlavní záměry v pedagogické práci, personální situaci, materiální zajištění provozu školy, plán pedagogických rad, exkurzí, zahraničních výjezdů a termínový kalendář. Podněty pro sestavení ročního plánu předkládají jednotliví vyučující a předmětové komise během měsíce srpna. V září je vytvářena jeho závěrečná podoba, se kterou jsou pracovníci prokazatelně seznámeni.

Škola vyučuje schválené studijní obory podle platných učebních dokumentů. Koncepce dalšího rozvoje školy vychází z analýzy současného stavu a je úspěšně realizovatelná. Roční plánování je propracované.

Plánování hodnotí ČŠI jako nadprůměrné.

Organizování

Vypracovaná organizační struktura odpovídá charakteru a velikosti školy. Vedení školy tvoří ředitelka, zástupce ředitelky, vedoucí trenérka, vedoucí vychovatelka, výchovná poradkyně a hospodářka. Povinnosti a kompetence pracovníků upravuje Pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení čj. 16 969/96-42 ze dne 15. dubna 1996 a pracovní náplně statutárního zástupce ředitelky, vedoucí trenérky a hospodářky.

Poradními orgány jsou porada vedení, trenérská rada a předmětové komise. Činnost porady vedení a trenérské rady je pravidelná s prokazatelnými výsledky a závěry. Ve škole pracují předmětové komise českého jazyka, matematicko-fyzikální, přírodovědná, cizích jazyků, tělovýchovná, estetické výchovy a společenských věd. Na zahajovací poradě v srpnu 1999 byly stanoveny hlavní cíle jejich činnosti - organizace výměnných akcí, exkurze, požadavky na pomůcky. Nezařazení povinnosti hodnotit plnění tematických plánů se negativně projevilo v biologii (viz hodnocení kvality vzdělávání v biologii a chemii).

Provedená kontrola třídních knih a třídních výkazů ukázala rozdílnou úroveň pečlivosti jejich

vedení. Většina formálních nedostatků byla odstraněna ještě během pobytu inspekce ve škole. Třídní výkazy jsou vedené na různých typech tiskopisů (pro ruční či počítačové zpracování), v některých případech jsou dokonce kombinovány. ČŠI doporučuje jejich sjednocení.

Vnitřní řád školy schválený pedagogickou radou dne 26. září 1999 je kompletním materiálem obsahujícím základní práva a povinnosti žáků v oblasti výchovné i vzdělávací.

Výroční zpráva je vypracovaná přehledně a pečlivě, v souladu s § 17e odst. 2 písmeno a -g zákona České národní rady č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Objevují se v ní však osobní údaje o žácích.

Ostatní kontrolovaná povinná dokumentace je vedena na předepsaných tiskopisech v souladu s § 38 a odst 1 písm. a - h zákona č. 29/1984, o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů.

Přenos informací mezi vedením školy a pracovníky je zajištěn prostřednictvím pravidelných porad, osobní schránkou každého pedagogického pracovníka a nástěnkou ve sborovně, případně školním rozhlasem.

Rodiče žáků nižších ročníků víceletého gymnázia získávají informace o prospěchu a chování z žákovských knížek, u starších žáků ze studijních průkazů. Třídní schůzky se uskutečňují dvakrát do roka, pro první ročníky je navíc zařazeno červnové úvodní informativní setkání.

Škola se prezentuje na veřejnosti nejen výraznými sportovními, ale i studijními úspěchy. V tomto školním roce student kvinty uspěl v celostátním kole matematické olympiády a bude reprezentovat Českou republiku na mezinárodní soutěži v Soulu. I v ostatních předmětech se škola úspěšně zapojuje do okresních a oblastních kol soutěží a olympiád.

Organizační a informační systém je funkční. Povinná dokumentace je vedena s formálními nedostatky. Výroční zpráva je uceleným dokumentem o práci školy ve školním roce, má dostatečnou vypovídací hodnotu, ale obsahuje osobní údaje o žácích. Činnost předmětových komisí není plně efektivní.

V organizování jsou pozitivní a negativní v rovnováze.

Vedení a motivování pracovníků

Základem operativního řízení pracovníků jsou schůzky porady vedení vždy v pátek, kdy se podrobně připravuje následující týden. Výstupem je zápis, jenž mají zaměstnanci k dispozici ve sborovně. Přípomínky, případně změny, se řeší při pravidelné pondělní provozní poradě o velké přestávce. Této porady se účastní vedoucí trenérka, která informace přenáší do trenérské rady uskutečňované v úterý. Zpětnou vazbou pro ředitelku je zápis z jednání trenérské rady.

Odborná a pedagogická způsobilost učitelského sboru je na velmi dobré úrovni, poměrně příznivá je i věková skladba pedagogických pracovníků s rovnoměrným rozložením ve všech věkových kategoriích. Ředitelka školy pocituje jako nevýhodu nižší zastoupení mužů a mladých nadšených pedagogů, obětavě pracujících nad rámec svých povinností.

V dalším vzdělávání pracovníků škola využívá bohaté nabídky Pedagogického centra v Hradci Králové. Z finančních a organizačních důvodů je prováděn výběr nejdůležitějších seminářů.

Podle informací ředitelky školy má každý začínající učitel určen uvádějího učitele. Toto opatření se však týká pouze úplně začínajících pedagogů, ale ne na škole začínajících učitelů.

Vedení školy má jednoznačně stanovená kritéria pro stanovování výše nadtarifních složek, s nimiž byli pracovníci seznámeni. Přehodnocování se provádí dvakrát ročně.

Vedení a motivování pracovníků má dobrou úroveň.

Kontrolní mechanismy

Ředitelka školy sdělila systém kontroly pedagogické a provozní činnosti organizace ústně, z plánovaného počtu hospitací zrealizovala pouze devět. Některé z kontrolních povinností v oblasti pedagogické a provozní delegovala po vzájemné dohodě na svého zástupce, který má kontrolovat i kvalitu výchovně-vzdělávacího procesu, ale v letošním roce z důvodu vysokého počtu přesčasových hodin zapříčiněného absencí učitelů vůbec nehospitoval.

Vedením školy předepsané tematické plány nejsou schvalovány, ani není kontrolováno jejich plnění.

Za kvalitu práce provozních zaměstnanců zodpovídá hospodářka školy, která průběžně provádí kontroly.

Zjištěné nedostatky ředitelka školy řeší s pracovníky okamžitě. V případě závažných porušení pracovní kázně zasílá vytykáci dopis, případně využívá finanční postih.

Pro nezávislé zjištění výsledků učení žáků využívá škola testování SCIO, které bylo zakoupeno v loňském roce. Vlastní testování se neprovádí.

V kontrolním systému je příliš mnoho nahodilosti a nedůslednosti. Hospitační činnost v tomto školním roce je nedostatečná.

Kontrolní mechanismy jsou ještě vyhovující.

Hodnocení kvality řízení

Koncepční a plánovací činnost vedení školy má nadprůměrnou úroveň, avšak vlastní realizace v oblasti organizování a kontroly vykazuje nedostatky.

Celková úroveň vedení školy je dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 35 025/99-21 ze dne 25. listopadu 1999,
- generalizovaný učební plán gymnázia s osmiletým studijním cyklem schválený MŠMT ČR dne 15. července 1994 pod čj. 20 060/94-23 s platností od 1. září 1995, upravený dne 14. listopadu 1995 pod čj. 25 048/95-21-23 s platností od 1. září 1996,
- generalizovaný učební plán gymnázia s osmiletým studijním cyklem schválený MŠMT ČR pod čj. 20 594/99-22 dne 5. května 1999 s platností od 1. září 1999 pro primu,
- učební plán gymnázia se čtyřletým studijním cyklem schválený MŠMT ČR pod čj. 20 595/99-22 dne 5. května 1999 s platností od 1. září 1999 pro 1. ročník,
- učební osnovy schválené MŠMT ČR čj. 20 596/99-22 dne 5. května 1999 s platností od 1. září 1999,
- rozpracované učební plány na školní rok 1999/2000,
- časově tematické plány,
- koncepční záměry,
- rozvrhy hodin,
- vnitřní řád školy schválený pedagogickou radou dne 26. září 1999,

- kritéria pro stanovování výše nadtarifních složek,
- plán práce na rok 1999/2000 schválený dne 28. září 1999,
- dotazník pro ředitele před inspekcí,
- třídní knihy hospitovaných tříd,
- třídní výkazy 1.A, 2.A, sexty, tercie,
- kniha úrazů,
- zápisy z pedagogických rad,
- nabídka volitelných a nepovinných předmětů pro školní rok 1999/2000,
- výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1998/1999,
- personální dokumentace,
- hospitační záznamy ČŠI,
- sešity žáků,
- seminární práce základů společenských věd,
- publikace grantového programu Sokrates,
- žákovské knížky žáků víceletého gymnázia,
- kontrolní slohové práce žáků,
- vybrané písemné maturitní práce z českého jazyka a literatury školního roku 1999/2000,
- vypracované otázky k ústní části závěrečné maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury.

ZÁVĚR

Kvalita řízení a výchovně-vzdělávacího procesu na Gymnáziu a Sportovním gymnáziu je na dobré úrovni.

Schválené učební dokumenty jsou plněny. Vědomosti a dovednosti žáků odpovídají standardům gymnaziálního vzdělávání. Nebylo zjištěno porušení obecně závazných právních předpisů.

Proti závěrům z minulé inspekce z listopadu 1998 došlo ke zhoršení v oblasti řídicí práce vedení školy, která je hodnocena pouze jako průměrná s většími nedostatky v organizování a kontrolování.

ČŠI během svého pobytu ve škole nezjistila neefektivní využívání finančních prostředků poskytovaných státem.

Pozitiva:

- velmi estetické a kulturní prostředí nového pavilonu,
- ročníkové práce žáků nepovinného společenskovedního semináře,
- zapojování žáků v rámci historických exkurzí do European union programme Sokrates, lingua E,
- komunikativní rozvíjení dovedností žáků nižšího gymnázia.

Negativa:

- zastaralé a částečně nefunkční vybavení školy výpočetní technikou,
- nedostatečné metodické vedení učitelů bez pedagogického vzdělání,
- nevyužívání čtenářských zkušeností žáků v referátech,
- absence domácí přípravy literárních ukázek pro práci s textem,
- klasifikace kontrolních prací s plusy a minusy,
- nízká diferenciací výběru slohových útvarů k písemným maturitním pracím,
- nedostatečná kontrolní činnost,
- malá pečlivost ve vedení třídních knih a výkazů.

Doporučení:

- uvést do souladu časově tematické plány biologie ve 2. ročníku se skutečností a zajistit, aby byly splněny učební osnovy,
- sjednotit používané tiskopisy třídních výkazů,
- zajistit inovaci výpočetní techniky a instalovat v učebně IVT bezprašnou tabuli,
- zvýšit pomoc učitelům bez patřičného pedagogického vzdělání,
- změnit uspořádání lavic v primě,
- snížit počet pracovních míst v odborné učebně fyziky,
- při výběru slohových útvarů k jednotlivým tématům využívat jejich širší škálu a posoudit, zda zadané téma může být formálně splněno prostřednictvím daného slohového útvaru,
- promýšlet přiměřenost výukových cílů vzhledem k aktuálnímu stavu tříd,
- motivovat žáky k samostatné domácí přípravě a jejímu využití v hodinách,
- zefektivnit kontrolní činnost.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ing. Varja Paučková	v. r.
Členové týmu	Mgr. Alexandra Hanwaldová	v. r.
	Ing. Petr Kadlus	v. r.

V České Lípě dne 26. června 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 30. června 2000

Razítko

Mgr. Helena Henychová

v. r.

Podpis ředitelky

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání	Podpis příjemce nebo čj.
----------------	-------------------------------	---------------------------------

	inspekční zprávy	jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Semily	2000-07-17	081 301/00-5076
Zřizovatel MŠMT ČR	2000-07-17	081 300/00-5076

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
2000-07-11	081 293/00-5076	Připomínky byly podány.